

KURIKULUM

DJEČJI VRTIĆI DUBROVNIK

za pedagošku 2015./2016. godinu

Dubrovnik, rujan 2015.

ŽUPANIJA: DUBROVAČKO-NERETVANSKA

GRAD: DUBROVNIK

ADRESA: IVA VOJNOVIĆA 34, DUBROVNIK

EMAIL: ravnateljica@vrtici-du.hr

palcica-vrtic@du.htnet.hr

URL: www.vrtici-du.hr

TELEFON: 020/ 332-400

FAKS: 020/332-.411

MATIČNI BROJ: 3304116

OIB: 52568091667

OSNIVAČ: GRAD DUBROVNIK

GODINA OSNIVANJA: 1991.

RAVNATELJICA: BOJA MILAN-MUSTAĆ, dipl. pedagoginja i sociologinja

SADRŽAJ

KURIKULUM	5
1.1. O kurikulumu	5
1.2. Iz Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje	5
1.2.1. Polazišta, načela i vrijednosti Nacionalnog kurikuluma za rani predškolski odgoj i obrazovanje	6
1.2.2. Svrha i važnost predškolskog kurikuluma	7
1.3. Naša vizija kurikuluma vrtića	8
1.4. Kurikulum Dječjih vrtića Dubrovnik.....	9
2. PROGRAMI.....	11
2.1. Redoviti programi	11
2.2. Program katoličko-vjerskog odgoja	26
2.3. Program javnih potreba za djecu s teškoćama u razvoju-inkluzija	28
2.4. Program za darovitu djecu	28
2.5. Program predškole	30
2.6. Programi za roditelje	31
2.6.1. Rastimo zajedno.....	31
3. BITNI ZADACI ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA NA NIVOU USTANOVE	33
3.1. Zadaće na nivou ustanove u kontinuitetu	35
3.1.1. Razvijanje ekološke svijesti kod djece	36
3.1.2. Obogaćivanje odgojno-obrazovnog procesa blagdanima, proslavama, svečanostima, posjetima i izletima	36
3.1.3. Očuvanje kulturne baštine	37
3.1.4. Program praćenja kvalitete rada vrtića – nastavak rada tima za kvalitetu	37

■ NAŠA MISIJA

Dječji vrtići Dubrovnik djeluje kao jedinstvena javna ustanova za predškolski odgoj na području Grada Dubrovnika i provodi programe njege, odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite i prehrane za djecu od navršenih godinu dana života do polaska u osnovnu školu. Kroz provedbu različitih programa utemeljenih na humanističko-razvojnog pristupu usmjereni smo razvoju dječjih potencijala, poštivanju dječjih prava i uvažavanju individualnih potreba djece.

Kroz partnerstvo dječjih vrtića i drugih pružatelja usluga ranog izvanobiteljskog odgoja i obrazovanja, zajednice i obitelji nastojimo osigurati uvjete koji će pomoći djeci dostići svoje najveće potencijale prilagođavanja na raznoliko i stalno mijenjajuće društvo, stvarajući materijalno okruženje za odgoj i obrazovanje djece, poticanje i podršku trajnom stručnom usavršavanju svog osoblja koje sudjeluje u predškolskom odgoju i obrazovanju te poticanje razvoja i uvođenja inovativnih programa za razvoj osobnosti i kvalitete života djece.

Svojim djelovanjem pružamo roditeljima pomoć i partnerstvo u brizi za sigurnost i odgoj djeteta, pridonosimo razvoju roditeljskih kompetencija i doprinosimo razvoju društvene zajednice.

■ NAŠA VIZIJA

Vrtić kao mjesto rasta i razvoja svakog pojedinca u poticajnom materijalno-prostornom okruženju.

1. KURIKULUM

Kurikulum je izvorno potekao iz starog francuskog glagola *currere* čime ga se može dovesti u vezu sa latinskom osnovom glagola *currens* što simbolički izražava htijenje i hitrost, otvorenost, unutarnju dinamičnost i spremnost na brze promjene. (E. Slunjski)

1.1. O kurikulumu

Poticanje cjelovitog razvoja djeteta u skladu s njegovim razvojnim potrebama, mogućnostima i interesima osnovna je ideja koja se promiče u kurikulumu.

Kurikulum se shvaća kao teorijska koncepcija koja se u praksi određenog vrtića provjerava, modificira, izgrađuje, kontinuirano mijenja i razvija. Kvalitetno koncipiran kurikulum ranog odgoja treba skrbiti za sva područja djetetova razvoja.

Organizacija odgojno-obrazovnog procesa vrtića utemeljena je na holističkom pristupu, koji je usmjeren na dijete, a podrazumijeva cjelovit odgoj i obrazovanje, usklađen sa integriranom prirodom odgoja i učenja djeteta. Djeca trebaju birati vlastite aktivnosti i razvijati ih u smjeru koji je za njih svrhovit, pri čemu je uloga odgajatelja da olakšava učenje djece, ali ne da njime upravlja. Sadržaji djetetova učenja nisu strogo propisani jer se poučavanje zamjenjuje učenjem činjenjem, izravnim stjecanjem iskustva, pa se materijali i sadržaji nude na temelju praćenja i podržavanja interesa i inicijativa djece. U oblikovanju kurikuluma mnogo je primjerenije planirati mogućnosti za aktivnosti i učenje, nego li same aktivnosti. Stvaranjem okruženja koje djeci omogućuje slobodu izbora te ih potiče na preuzimanje odgovornosti za svoje izbore i ponašanje, nastoji se poštovati prirodna znatiželja, interesi i potrebe djece.

Kurikulum je teorijska koncepcija koja se u praksi zajednički gradi na temelju zajedničkog učenja, istraživanja i participacije svih sudionika odgojnog procesa, a u praksi se kontinuirano provjerava, dopunjuje i mijenja.

1.2. Iz Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje sadrži polazišta, vrijednosti, načela i ciljeve koji predstavljaju okosnicu oblikovanja odgojno-obrazovnog procesa i kurikuluma svakog vrtića, kao i sustava ranog i predškolskog odgoja u cjelini. Ne postoji gotova, univerzalno primjenjiva receptura za primjenu polazišta, vrijednosti, načela i ciljeva nego svaki vrtić treba tražiti vlastiti put razvoja prema svojim uvjetima, kadrovskim, materijalno-prostornim mogućnostima te socijalnom kontekstu u kojem djeluje.

1.2.1. Polazišta, načela i vrijednosti Nacionalnog kurikuluma za rani predškolski odgoj i obrazovanje

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje polazi od sljedećih dokumenata:

- *Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi* (1991.)
- *Konvencija o pravima djeteta* (2001.)
- *Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje* (2011.)
- *Smjernice za strategiju obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske* (2012.)
- *Priručnik za samovrednovanje ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja* (2012.)
- *Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije* (2014.)

Načela *Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje* smatraju se bitnim sastavnicama kojima se osigurava unutarnja usklađenost svih sastavnica kurikuluma i suradnja sudionika u izradi i primjeni kurikuluma. Fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa koju vrtić osigurava, omogućuje prilagodljivost konkretnim mogućnostima, potrebama i interesima djece i odraslih u ustanovi, kao i uvjetima i kulturi sredine u kojoj ustanova djeluje.

U takvoj zajednici stvaraju se uvjeti za uspješno zadovoljavanje potreba pojedinaca, poštivanje njihovih prava i razvoj njihovih potencijala osobnim tempom.

Načelo fleksibilnosti polazi od uvjerenja da se učenje pojedinca može samo pokrenuti, ali da se njime ne može upravljati jer učenje se ne događa ni jednakim redoslijedom ni jednakom brzinom.

U *Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje* naglasak se stavlja i na suradnju vrtića s roditeljima i širom zajednicom koja se ostvaruje kroz ravnopravnu komunikaciju roditelja, odgajatelja i ostalog osoblja u ustanovi. Glavni cilj te suradnje je na primjeren način odgovoriti na individualne i razvojne potrebe djeteta te osigurati potporu njegovom cjelovitom razvoju.

Osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju načelo je kojim se ističe jedno od temeljnih prava djeteta, a to je pravo na odgoj i obrazovanje. Pod kontinuitetom u odgoju i obrazovanju podrazumijeva se suradnja vrtića i škole te stalno podizanje razine osobnih i profesionalnih kompetencija koje se postižu cjeloživotnim učenjem.

Nacionalni kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje promiče planiranje i djelovanje odgoja i obrazovanja utemeljenog na vrijednostima koje bi trebale unapređivati intelektualni, društveni, moralni, duhovni i motorički razvoj djece.

Te vrijednosti su:

- znanje
- identitet
- humanizam i tolerancija
- odgovornost
- autonomija
- kreativnost

1.2.2. Svrha i važnost predškolskog kurikuluma

Temeljna uloga predškolskog odgoja i obrazovanja odnosi se na stvaranje uvjeta za potpun i skladan razvoj djetetove osobnosti, doprinos kvaliteti njegova odrastanja i, posredno, kvaliteti njegova obiteljskog života. Svrha je predškolskog odgoja i obrazovanja osigurati takve uvjete koji jamče razvoj svih sposobnosti svakoga djeteta te osiguravaju jednake mogućnosti svoj djeci. U *Nacionalnom kurikulumu ranog i predškolskog odgoja* ističe se da je dijete cjelovito biće te da su proces njege, odgoja i učenje djece međusobno povezani i utkani u svaki segment zajedničkog življenja djeteta s drugom djecom i odraslima u vrtiću. Kvaliteta odgoja i obrazovanja djece proizlazi iz kvalitete njihova svakidašnjeg življenja u vrtiću i toj se kvaliteti posvećuje velika pažnja.

Kurikulum polazi od shvaćanja da je učenje djece rezultat njihovog sudjelovanja u različitim aktivnostima, pri čemu oni stupaju u raznovrsne interakcije s drugom djecom i

odraslima. Na ovaj način djeca angažiraju svoje misaone kapacitete i stječu refleksiju o vlastitim iskustvima. Prema tome u ustanovama predškolskog odgoja i obrazovanja stvaraju se materijalni i kadrovski uvjeti te društveno okružje za kvalitetan život djeteta. Nizom aktivnosti i poticaja stvaraju se osnove za razvijanje svih djetetovih sposobnosti kako za učenje, tako i za njegovu samostalnost u učenju. Djetetova sadašnja i buduća dobrobit svrha je djelovanja svih izravnih i neizravnih sudionika odgoja i obrazovanja. Odgojno - obrazovno djelovanje različitih sudionika odgoja, osobito roditelja i odgojitelja, zahtijeva njihovo međusobno razumijevanje i suradnju čime se ostvaruju jedinstveno shvaćeni i prihvaćeni bitni ciljevi odgoja i obrazovanja prema potrebama i razvojnim mogućnostima djeteta.

1.3. Naša vizija kurikuluma vrtića

Naša vizija razvoja predškolskog odgoja i obrazovanja je u kvalitetnom predškolskom odgojno - obrazovnom programu čiji je cilj potpuni razvoj svakog djeteta; duhovni, moralni, intelektualni, socio - emocionalni i tjelesni, odgajajući mlade ljude aktivnog i kreativnog uma, sa smislom razumijevanja i suosjećanja za druge i hrabrošću da djeluju u skladu sa svojim uvjerenjima. To od nas traži kontinuirano stručno usavršavanje, istraživanje u praksi, promišljanje o njezinu unapređivanju te aktivnostima i naporima na njezinu mijenjanju u vlastitim uvjetima.

Naša vizija odnosi se i na:

- fleksibilnost odgojno - obrazovnog procesa, prilagodljivost mogućnostima, interesima i potrebama djece
- unapređenje postojećih i uvođenje novih metoda rada s djecom
- očuvanje tjelesnog i mentalnoga zdravlja djeteta, poticanje cjelovitog razvoja svih funkcija u skladu sa zakonitostima djetetova razvoja i njegovim stvarnim individualnim mogućnostima
- poticanje demokratskih odnosa s djecom što podrazumijeva poštivanje individualnosti, mogućnost izbora, razvoj samostalnosti i kritičkoga mišljenja, poštivanje različitosti
- stvaranje preduvjeta za kvalitetnim zadovoljavanjem razvojnih potreba i optimalan razvoj djece, temeljenim na novim spoznajama s područja ranog odgoja i obrazovanja, s posebnim naglaskom na potrebe djece s teškoćama u razvoju
- sigurnost svakog djeteta te jačanje njegovog samopouzdanja i samopoštovanja
- pomoć i partnerstvo s roditeljima u brizi za sigurnost i odgoj djeteta

- usklađeno međusobno partnersko djelovanje vrtić-obitelj
- uključivanje djece i roditelja kao partnera
- zadovoljstvo roditelja
- stvaranje poticajnog okruženja opremanjem prostora kreativnim materijalima u cilju slobode izbora djece kroz razne aktivnosti
- stvaranje materijalno-poticajnog okruženja za rad s djecom s teškoćama u razvoju
- organizacija prostora koji je funkcionalan, siguran, usmjeren na promoviranje susreta, komunikaciju i interakciju
- trajno ulaganje u edukaciju te podizanje kreativnosti i kompetentnosti odgajatelja i stručnih suradnika
- poticati suradnju i razmjenu iskustava svih sudionika predškolskog odgoja
- osnaživanje osobnih i profesionalnih kompetencija za primjereno i funkcionalno djelovanje u odnosu sa suradnicima, djecom i obiteljima
- razvijanje odgovornosti u osobnom i timskom radu

1.4. Kurikulum Dječjih vrtića Dubrovnik

Kurikulumom Dječjih vrtića Dubrovnik utvrđen je okvirni plan i program rada kroz redovne programe, program katoličkog - vjerskog odgoja, program javnih potreba za djecu s teškoćama, program za darovitu djecu, program predškole i program rada s roditeljima.

Središte i polazište rada jesu potrebe i interesi djece, roditelja i lokalne zajednice.

Naš cilj je, polazeći od humanističko razvojne koncepcije, poticati cjeloviti razvoj djece, uvažavati prava i potrebe djece i roditelja, unapređivati kvalitetu življenja, podizanje stručnih kompetencija roditelja te suradnja sa lokalnom zajednicom.

Sukladno razvojnom planu ustanove postavljeni su sljedeći zadaci:

- unapređivati i planirati odgojno - obrazovni rad uvažavajući suvremene spoznaje o razvoju i individualnim potrebama djece
- raditi na kvalitetnoj organizaciji rada u vrtiću
- osmišljenim i raznolikim poticajima omogućiti uspješno učenje kroz igru i unapređivati kvalitetu djetetovog života u cjelini
- osigurati uvjete za kvalitetno uključivanje djece s teškoćama u razvoju u sve aspekte odgojno obrazovnog rada

- osnaživanje timskog rada
- razvijati kulturu dijaloga među svim djelatnicima
- razvijati suradnju i partnerstvo s roditeljima

Zadaci vezani uz neposredan rad s djecom ostvarit će se kroz:

1. Stvaranje poticajnog, kreativnog i ugodnog ozračja, poboljšanje kvalitete prostornog konteksta i dorađivanje tijekom pedagoške godine nakon detaljnijeg uvida u posebne potrebe djece
2. Fleksibilnu organizaciju rada, koja uključuje odgovoran i suradnički pristup prilagođen potrebama djece i roditelja
3. Primjenu protokola sigurnosti koji omogućavaju siguran boravak djece u vrtiću
4. Unapređivanje odgojno-obrazovne prakse u mješovitim dobnim skupinama
5. Otvorenost, komunikacija i timska suradnja unutar vrtića
6. Inkluziju djece s teškoćama u razvoju u redovne skupine uz individualan rad
7. Senzibilizaciju odgojitelja i roditelja o prepoznavanju ranih znakova odstupanja u razvoju, prevenciju razvojnih potreba, kao i praćenje djece rizičnog razvoja
8. Uključivanje osobnih pomagača u radu s djecom s teškoćama u razvoju
9. Planiranje rada s potencijalno darovitom djecom putem projekata i obogaćenih aktivnosti
10. Savjetodavni i edukacijski rad s roditeljima
11. Osvještavanje važnosti roditeljske uloge i aktivno uključivanje u realizaciju odgojno - obrazovnog procesa
12. Timsku suradnju na projektima koji se realiziraju tijekom pedagoške godine
13. Postojeće programe
14. Prezentiranje rada vrtića putem medija (radio, televizija, tisak).
15. Praćenje, snimanje i evaluacija odgojne prakse u vrtiću uz potporu Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja

Kurikulum za rani predškolski odgoj i obrazovanje razrađen je po odgojno-obrazovnim programima. Bitni zadaci odgojno-obrazovnog rada proizlaze iz evaluacije rada prethodne školske godine.

2. PROGRAMI

Programi koji se provode u Dječjim vrtićima Dubrovnik su:

- redoviti program koji obuhvaća primarni jutarnji program 10.-satni, jutarnji vrtićki program 5-satni i kraći vrtićki popodnevni program 3.-satni
- program katoličko - vjerskog odgoja
- program javnih potreba za djecu s teškoćama – inkluzija
- program za darovitu djecu
- program predškole
- programi za roditelje

2.1. Redoviti programi

Redoviti programi njege, odgoja i obrazovanja, zdravstvene zaštite i prehrane djece rane i predškolske dobi prilagođeni su razvojnim potrebama djece te njihovim mogućnostima i sposobnostima od godine dana do polaska u školu.

Programi i organizacija rada u našem vrtiću temelje se na razvojno-primjerenom kurikulumu usmjerenom na dijete i humanističkoj koncepciji razvoja predškolskog odgoja, što znači:

- pažljivo i bogato strukturirano okruženje i poticajna materijalna sredina koja doprinosi razvoju dječjeg učenja, kreativnosti i stvaralaštvu
- poznavanju zakonitosti rasta i razvoja djeteta u skladu s čim stručni djelatnici planiraju svoj rad
- učenje je interaktivan proces koji uključuje djecu, odrasle, kao i čitavo društveno okruženje
- poticanje partnerskog odnosa sa roditeljima kao najvišeg oblika suradnje u ostvarivanju zajedničkog cilja – optimalnog razvoja djeteta
- poticanje tolerancije prema različitostima i uvažavanje prava sve djece (poticati uključivanje i socijalizaciju djece sa teškoćama u razvoju u život i rad ustanove)
- kontinuirano stručno usavršavanje kao potreba podizanja stručne kompetencije za rad i stjecanje novih znanja, vještina i sposobnosti potrebnih za primjenu suvremenih oblika rada sa djecom predškolske dobi

U Dječjim vrtićima Dubrovnik provode se elementi programa *Korak po korak* čija je misija unapređenje kvalitete odgojno-obrazovnog procesa i stvaranje vrtića usmjerenih na dijete, razvijanje slobodnog i kreativnog izražavanja, razvijanje kritičkog mišljenja, samostalnosti, odgovornosti i brige za bližnje i okoliš, te ostvarivanje svih potencijala u skladu s njihovim interesima i sposobnostima i to u ozračju koje podržava demokratske odnose i poštuje različitosti. U promicanju vrtića i škola usmjerenih na dijete program *Korak po korak* potiče na partnerstvo s obiteljima i širom zajednicom.

Pored ovog programa u Dječjim vrtićima Dubrovnik provodi se i Program za darovitu djecu, NTC - sustav učenja – Mensa čiju edukaciju je završilo 90 odgajateljica.

Sve odgojne grupe u vrtićima obogaćene su ovim programom. Zbog svojih posebnih razvojnih karakteristika i ponašanja darovita djeca mogu steći osjećaj kako se razlikuju od svojih kronoloških vršnjaka. Zbog naprednog spoznajnog razvoja i razvijenog apstraktnog mišljenja oni se često ne razumiju, stoga im želimo omogućiti druženje s djecom sličnih sposobnosti.

NTC sustav učenja usmjeren je na razvoj kognitivnih sposobnosti kod djece. Ovaj program ističe da neiskorišteni potencijali ljudskog uma udruženi sa educiranim i posvećenim roditeljima i odgajateljima otvaraju vrata ka kreativnijem učenju, bržem spoznavanju i lakšem otkrivanju te razvijanju sposobnosti.

Program rada NTC – sustava učenja – Mensa podijeljen je u tri faze:

- poticanjem motoričkih i grafomotoričkih sposobnosti, koje su ključne za tjelesni i intelektualni razvoj, djeca razvijaju kordinaciju i osjećaj za prostor i na taj način povećavaju broj sinapsi.
- prepoznavanje i povezivanje apstraktnih pojmova koji su osnova za razvoj matematičke i logičke inteligencije.
- objašnjava funkcionalno razmišljanje i učenje – kako primijeniti znanje u svakodnevnim životnim situacijama.

Bitno je istaknuti da se u Dječjim vrtićima Dubrovnik provodi i CAP- Program primarne prevencije zlostavljanja. Cilj ovog programa je osnažiti djecu u sprečavanju napada od strane vršnjaka, napada nepoznate osobe (otmica) i napada od strane poznate odrasle osobe.

CAP nastoji integrirati najbolje izvore pomoći u zajednici kako bi se smanjila ranjivost djece i mladih na verbalno, fizičko i seksualno zlostavljanje. U pedagoškoj godini koja je pred nama, programom planiramo obuhvatiti što veći broj odgojnih skupina.

Ciljevi redovitih programa

Stvaranje uvjeta za potpun i skladan razvoj djetetove osobnosti, doprinos kvaliteti njegova odrastanja, kvaliteti njegova obiteljskoga života te osiguravanje uvjeta koji jamče razvoj svih sposobnosti svakoga djeteta i osiguravaju jednake mogućnosti svoj djeci kroz

- zadovoljavanje specifičnih komunikacijskih, razvojnih i obrazovnih potreba djeteta
- osmišljavanje različitih aktivnosti u kojima će dijete moći iskazivati svoje potencijale
- stvaranje kreativnog ozračja (raznovrsni materijali za istraživanje i stvaranje) zainteresiran stav odgajatelja
- usvajanje vještina potrebnih za prilagodbu i normalno funkcioniranje u socijalnom okruženju

Namjena programa

Program je namijenjen djeci od jedne godine života do polaska u školu.

Dječji vrtići Dubrovnik svoj rad provode kroz programe redovitog cjelodnevnog 10 - satnog programa za djecu vrtićne i jaslične dobi, kraćeg vrtićnog popodnevnog programa u trajanju od 3 sata i kraćeg vrtićnog 5 - satnog programa za korisnike u mjestima s manjim brojem djece (Gromača, Šipan).

a) Primarni jaslični i vrtićni program 10 -satni

Vrtić	Odgojna skupina	Radno vrijeme	Početak rada	Završetak rada	Djelatnik	Radno mjest
PALČICA	Jaslična skupina 1	6.30 - 16.30	1.9.2015.	31.8.2016.	Anita Jasprica – Ana Previšić	odgajateljica
	Jaslična skupina 2				Ninica Džangradović - Marinela Vuksanović	
	Jaslična skupina 3				Nada Manojlović - Dalija Jurković	
	Jaslična skupina 4				Mirjana Vreća-Anica Tomić	
	Jaslična skupina 5				Sanja Ostojić - Antonija Tutavac	
	Mlađa skupina 1				Jelena Skaramuca – Antonija Vuličević	
	Mlađa skupina 2				Dubravka Kalinić – Nada Potrebica	
	Mlađa skupina 3				Vanja Barbir – Ivana Kapović	
	Srednja skupina 1				Lea Budrović– Marija Veselić Grujić	
	Srednja skupina 2				Lidija Vujnović – Deša Čížek	
	Starija skupina 1				Iva Vukas - Sonja Židić	
	Starija skupina 2				Dolores Guca – Danijela Rezinović	
	Starija skupina 3				Nikoleta Rikalo – Ivana Šperanda	
	Starija skupina 4				Nikolina Oberan – Ivona Lasić	
	Mješovita skupina				Bernardinaina M. Jakovljević –Ana Pasqualicchio	

PALČICA - MEDAREVO	Jaslična skupina 1	6.30- 16.30	1.9.2015.	31.8.2016.	Iva Podlešek - Anamarija Plenković	odgajateljica
	Jaslična skupina 2				Monija Kraljević-Amila Škaljić	
	Jaslična skupina 3				Marija Dodig–Doris Popović	
	Jaslična skupina 4				Marija Zvono - Maja Cigić	
	Jaslično vrtična skupina				Anja Kokotović – Ines Boroje	
	Mješovita skupina 1				Nada Stanišić Šarić – Nihada Duganić Čampara	
	Mješovita skupina 2				Jasna Popović Pačvar– Livija Koverlica	
	Mješovita skupina 3				Anita Viočić – Franica Dujmović	
	Mješovita skupina 4				Ana Dragojević–Branka Jovičić	
	Mješovita skupina 5				Ana Vujnović-Sanja Milohnić Skaramuca	
Mješovita skupina 6	Ankica Miličević– Ana Vrtiprah					

Specifičnost vrtića Palčica:

Pojačan rad na:

Jaslične skupine 1, 2 i 3:

- likovnim aktivnostima kroz različite tehnike (poticanje djeteta na istraživanje)
- životno-praktičnim i radnim aktivnostima

Jaslične skupine 4 i 5:

- aktivnostima vezanim za igre po Mensi (razvoj krupne i fine motorike, početne klasifikacije itd.)

Mlađa skupina 1:

- aktivnostima vezanim za razvoj socijalnih i građanskih kompetencija

- bogaćenju spoznajnog života djeteta
- razvoju govornih sposobnosti i sposobnosti reprodukcije teksta (pomoću slikovnice i scenske lutke)

Mlađa skupina 2:

- razvoju pozitivne slike o sebi
- glazbeno - scenskim aktivnostima

Mlađa skupina 3:

- likovnim aktivnostima kroz različite tehnike (razvoj likovnog senzibiliteta i likovne invencije)
- kulturno-higijenskim aktivnostima

Srednja skupina 1:

- poticanju govorno-jezičnog razvoja
- likovnim aktivnostima

Srednja skupina 2:

- glazbeno-plesnim aktivnostima uz njegovanje kulturne baštine
- razvoju matematičkih kompetencija kroz projekt "Brojevi"

Starije skupine 1, 2 i 4:

- razvoju kognitivnih i grafomotiričkih sposobnosti kroz program predškole
- razvoju matematičkih i predčitalačkih kompetencija
- sportskim aktivnostima

Starija skupina 3:

- istraživačkim aktivnostima vezanim za upoznavanje fizičkih osobitosti stvari kroz eksperimente
- kulturnim aktivnostima, upoznavanjem dubrovačke baštine kroz dramske oblike i aktivnosti izvan vrtićkog prostora
- matematičkim i predčitalačkim aktivnostima

Mješovita skupina:

- razvoju govornih i stvaralačkih vještina kroz dramsko-scenske aktivnosti

Na nivou kata, kojem pripadaju, jaslične skupine 4 i 5, mlađe skupine 1 i 2, starija skupina 3 i mješovita skupina, zajedno će raditi na dramsko - scenskim aktivnostima, s naglaskom na lutkarske predstave.

Specifičnost vrtića Palčica - Medarevo:

Pojačan rad na:

Jaslične skupine 1, 2, 3, 4 i 5:

- istraživačko-spoznajnim aktivnostima kroz projekt "Kućni ljubimci"
- životno-praktičnim i radnim aktivnostima

Mješovite skupine 1, 2, 3, 4, 5 i 6:

- ekološkim aktivnostima kroz projekt "Zaštićene biljke i životinje dubrovačkog kraja"
- tjelesnim aktivnostima

Vrtić	Odgojna skupina	Radno vrijeme	Početak rada	Završetak rada	Djelatnik	Radno mjesto
KONO I	Mješovita skupina 1	6.30 - 16.30	1.9.2015.	30.6.2016.	Blaženka Pušić–Ela Nadramija	odgajateljica
	Mješovita skupina 2				Sofija Marčinko–Helena Lovrić	
KONO II	Jaslična skupina				Ana Vuličević–Ivana Radinković	

Specifičnost vrtića Kono I i II:

Pojačan rad na:

- razvijanju multikulturalnosti te empatije kod djece
- razvijanju partnerskih odnosa s roditeljima kroz program *Rastimo zajedno*
- aktivnostima koje potiču zdrav život
- aktivnostima vezanim za građanski odgoj

Vrtić	Odgojna skupina	Radno vrijeme	Početak rada	Završetak rada	Djelatnik	Radno mjesto
RADOST	Mješovita skupina 1	6.30 - 16.30	1.9.2015.	30.6.2016.	Marija Petković – Nika Bagarić	odgajateljica
	Mješovita skupina 3				Sanja Šutalo – Elma Salečić	

Specifičnost vrtića Radost:

Pojačan rad na:

- tjelesnim aktivnostima s elementima raznih sportova u sklopu projekta „Petkani“
- ekološko-istraživačkim aktivnostima (razvijanje ekološke svijesti – misli zeleno)

Vrtić	Odgojna skupina	Radno vrijeme	Početak rada	Završetak rada	Djelatnik	Radno mjesto
PČELICA I	Jaslična skupina 1	6.30 - 16.30	1.9.2015.	31.8.2016	Ozana Sesjak– Darija Vlašić	odgajateljica
	Jaslična skupina 2				Kate Salmić – Aida Rešetar	
	Jaslična skupina 3				Nada Kristić – Marina Papac	
	Mješovita skupina 1				Martina Saltarić–Dragica Brać	
	Mješovita skupina 2				Višnja Kerner-Antonela Svilokos	
	Mješovita skupina 3				Dijana Gverović–Jagoda Samardžić	
	Mješovita skupina 4				Dijana Batinović–Renata Prkačin	
	Mješovita skupina 5				Sandra Marković–Drage Markić	
OPSKRBNI CENTAR	Mješovita skupina	6.30 - 16.30	1.9.2015.	30.6.2016	Anica Žuvelek – Marija Vuletić	
MALI PRINC	Mješovita skupina				Sonja Karamehmedović – Martina Franičević Feregja	
SUNCE	Jaslična skupina				Jasna Radić – Zrinka Pavlović	
	Mješovita skupina	Nikolina Franković–Vanja Žarak				

Specifičnost vrtića Pčelica I:

Pojačan rad na:

Jaslične skupine 1, 2 i 3 („Zečići“, „Pužići“, „Leptirići“):

- životno – praktičnim i kulturno – higijenskim aktivnostima
- razvoju pozitivne slike o sebi

Mješovita skupina 1 („Cvjetići“):

- aktivnostima vezanim za kulturnu baštinu i razvoj zavičajnog identiteta
- jačanju socio-emocionalnog razvoja i predčitalačkih vještina

Mješovita skupina 2 („Iskrice“):

- jačanju i razvijanju ekološke svijesti kroz projekt „Očuvanje prirode od najmlađih dana“

Mješovita skupina 3 („Školjkice“):

- razvoju govornih i interpersonalnih komunikacijskih kompetencija kroz projekt „Čitaj mi“
- odgoju za okoliš i održivi razvoj kroz projekt „Senzorički vrt“ i različite istraživačko-spoznajne aktivnosti

Mješovita skupina 4 (Zvezdice):

- socio-emocionalnom i spoznajnom području
- razvijanju pozitivne slike o sebi

Mješovita skupina Opskrbni centar – Ptičice:

- razvijanju multikulturalnosti kod djece kroz različite aktivnosti

Mješovita skupina „Mali princ“:

- životno – praktičnim i radnim aktivnostima kroz različite tehnike (tkanje, vezenje, krojenje i šivanje, filcanje nepredenom vunom, drvodjelstvo, kuhanje)
- aktivnostima raznovrsnog izražavanja i stvaranja (slikanje pomoću prirodnih pigmenata tehnikom „mokro na mokro“, slikanje voštanim bojama, slikanje nepredenom vunom u boji, modeliranje u glini, lutkarstvo)
- istraživačko – spoznajnim aktivnostima
- socijalnom i emocionalnom razvoju djeteta
- građenju povjerenja u svijet oko sebe i u samoga sebe

Jaslična skupina Sunce :

- socijalnoj i emocionalnoj dobrobiti djeteta
- poticanju spoznajnog i tjelesnog razvoja
- poticanju ranog razvoja govora

Mješovita skupina Sunce:

- životno – praktičnim i radnim aktivnostima
- razvijanje higijenskih navika kod djece
- razvoj matematičkih i predčitalačkih kompetencija
- socijalnom razvoju djece

Vrtić	Odgojna skupina	Radno vrijeme	Početak rada	Završetak rada	Djelatnik	Radno mjesto
PČELICA II	Jaslična skupina	6.30 - 16.30	1. 9. 2015.	30. 6. 2016.	Nikolina Zec – Martina Sentić	odgajateljica
	Jaslično-vrtićna skupina				Ana Glumac – Katja Kobilic	
	Mješovita skupina 1				Marijela Kunica – Ivana Marković	
	Mješovita skupina 2				Srđana Kravarević–Ana Salmić	
ZATON	Mješovita skupina				Snježana Matić – Natalija Šarić	
TRSTENO	Mješovita skupina				Katarina Bošković – Miroslava Matić	
JEŽIĆ-OSOJNIK	Jaslično – vrtićna skupina				Marijana Obradović Antonija Urljević Paula Mc.Donalds	

Specifičnost vrtića Pčelica II:

Pojačan rad na:

Jaslična skupina:

- životno – praktičnim aktivnostima
- kulturno – higijenskim aktivnostima
- razvoju pozitivne slike o sebi

Jaslično – vrtićna skupina:

- glazbeno – scenskim aktivnostima
- aktivnostima vezanim za program *Korak po korak*

Mješovita skupina 1 („Pisamca“):

- socio – emocionalnom razvoju kroz jačanje i održavanje kvalitetnih odnosa među vršnjacima te poticanje empatije kod djece
- logičko – matematičkim aktivnostima

Mješovita skupina 2 („Leptirići“):

- aktivnostima vezanim za uvažavanje i prihvaćanje različitosti
- na razvoju matematičkih i predčitalačkih kompetencija
- životno – praktičnim i radnim aktivnostima

Mješovita skupina Zaton:

- razvoju pozitivne slike o sebi
- socio – emocionalnom razvoju
- poticanju razvoja tolerancije prema različitostima s ciljem što bolje emocionalne spremnosti i jačanju samopouzdanja

Mješovita skupina „Leptirići“ – Trsteno:

- glazbeno – istraživačkim aktivnostima vezanim uz kulturnu baštinu i razvoj zavičajnog identiteta
- ekološkim aktivnostima kroz projekt „Arboretum, naš veliki, zeleni susjed“
- socio – emocionalnoj dobrobiti djece“

Jaslično – vrtićna skupina „Ježić“- Osojnik:

Kroz projekt „Med“ poticat će se spoznajni razvoj djece kroz:

- logičko razmišljanje i zaključivanje (rješavanje problemskih zadataka)
- taktilne, vizualne i slušne percepcije te osjetilo okusa
- razumijevanje uzročno – posljedičnih veza te promjena u prirodi

Vrtić	Odgojna skupina	Radno vrijeme	Početak rada	Završetak rada	Djelatnik	Radno mjesto
PILE	Mješovita skupina	6.30-16.30	1.9.2015.	30. 6. 2016.	Nikolina Agatić – Tea Pijević	odgajateljica
	Mješovita skupina				Biljana Nikić – Marija Vukas	
	Mješovita skupina				Ines Puljizević – Amalija Gilja	
PILE II	Mješovita skupina 1				Jelena Glavan – Paula Karaman	
	Mješovita skupina 2	Maja Jerković – Frenči Greguš				

Specifičnost vrtića Pile i Pile 2:

Otvorena vrata i cirkuliranje djece iz skupine u skupinu s ciljem zadovoljavanja dječjih potreba i interesa.

Pojačan rad na:

Mješovite skupine Dječjeg vrtića Pile:

- dramatizaciji, korištenju novih likovnih tehnika i glazbenim aktivnostima
- razvijanje empatije kroz posjete institucijama koje skrbe o djeci te starim i nemoćnim osobama
- partnerskim odnosima s roditeljima
- javnim nastupima
- upoznavanju djece sa kulturom Grada Dubrovnika

Mješovite skupine Dječjeg vrtića Pile II:

- istraživačko – spoznajnim aktivnostima
- aktivnostima vezanim za povijest i kulturnu baštinu
- poticanju pismenosti djece i razvijanju čitalačkih sposobnosti
- likovnim aktivnostima

Vrtić	Odgojna skupina	Radno vrijeme	Početak rada	Završetak rada	Djelatnik	Radno mjesto
GRUŽ	Mješovita skupina 1	6.30-16.30	1.9.2015.	30.6.2016.	Marica Kristić –Ana Župan	odgajateljica
	Mješovita skupina 2				Luce Vukić – Amra Džanković	
	Mješovita skupina 3				Azra Tanović	

Specifičnost vrtića:

Sve odgajateljice su završile edukacijski seminar NTC – sustav učenja Mensa.

Pojačan rad na:

- igrama na otvorenom s naglaskom na tradicionalne igre
- uključivanju elemenata Mense u svakodnevne aktivnosti

Vrtić	Odgojna skupina	Radno vrijeme	Početak rada	Završetak rada	Djelatnik	Radno mjesto
IZVIĐAČ	Jaslična skupina 1	6.30-16.30	1.9.2015.	30. 6. 2016.	Nera Moravec – Ivana Dragović	odgajateljica
	Jaslična skupina 2				Tanja Perović Ljepava – Nikolina Lale	
	Jaslična skupina 3				Ivana Prce Radelj – Katica Marinović	
	Srednja skupina				Aleksandra Marić– Jelena Grbić	
	Mješovita skupina 1				Jadranka Tomšić – Ana Portolan	
	Mješovita skupina 2				Fani Kitin – Evgenija Matović	
	Mješovita skupina 3				Gordana Benić–Stanka Sekondo	

Specifičnost vrtića Izviđač:

Pojačan rad na:

- jačanju i razvijanju ekološke i kulturne svijest kod djece kroz suradnju sa kulturnim i znanstvenim institucijama Grada Dubrovnika
- sportskim aktivnostima

Vrtić	Odgojna skupina	Radno vrijeme	Početak rada	Završetak rada	Djelatnik	Radno mjesto
CICIBAN	Jaslična skupina 1	6.30-16.30	1.9.2015.	30.6.2016.	Tatjana Pejić – Norma Đerek	odgajateljica
	Jaslična skupina 2				Vinka Lonza Prižmić – Maja Sladić Mratinović	
	Jaslična skupina 3				Ana Marija Kriletić–Nina Belin	
	Mješovita skupina 1				Blaženka Bogut – Lucija Car	
	Mješovita skupina 2				Vedrana Višić–Danica Cetinić	
	Mješovita skupina 3				Suzana Herceg –Irena Čupić	
	Mješovita skupina 4				Maja Vodopić – Tatjana Šoletić	
	Mješovita skupina 5				Sanja Kožul – Tanja Šimunović	

Specifičnost vrtića Ciciban

Pojačan rad na:

- aktivnostima vezanim uz Mensa program
- ekološkim aktivnostima vezanim uz projekt "Tamo gdje rastu palme, banane, lovorika, zečina .."
- učenju djece o mjerama sigurnosti kroz projekt „Sigurnost (u kući, u vrtiću, u prometu)“
- čitanju i pisanju kroz igru
- razvijanju darovitosti kod djece
- matematičkim igrama i aktivnostima

b) Kraći vrtićni program, 5 – satni

Vrtić	Odgojna skupina	Radno vrijeme	Početak rada	Završetak rada	Djelatnik	Radno mjesto
ŠIPAN	Mješovita skupina	8.00–13.00	1.9.2015.	30.6.2016.	Martina Jozović	odgajateljica
GROMAČA	Mješovita skupina				Katija Jujnović Bošković	
PALČICA-LOPUD	Mješovita skupina	13.00-18.00	1.9.2015.	30.6.2016.	Ines Fabijan	odgajateljica

Specifičnost vrtića:

Pojačan rad na:

Mješovita skupina vrtića **Šipan**:

- razvijanju pozitivne slike o sebi
- životno – praktičnim i radnim aktivnostima
- ekološkim aktivnostima

Mješovita skupina vrtića **Gromača**:

- razvoju predčitalačkih sposobnosti kroz projekt „Mala knjižnica – posudi, pročitaj, maštaj“

Mješovita skupina vrtića **Palčica-Lopud**:

- likovnim aktivnostima
- jačanju i razvijanju ekološke svijesti kod djece
- životno – praktičnim i kulturno – higijenskim aktivnostima
- jačanju pozitivne slike o sebi

c) Popodnevni vrtićni, skraćeni program, 3 – satni

Vrtić	Odgojna skupina	Radno vrijeme	Početak rada	Završetak rada	Djelatnik	Radno mjesto
PČELICA	Mješovita skupina	15.30-18.30	1.9.2015.	30.6.2016.	Ljubica Kordić	odgajateljica
GRUŽ	Mješovita skupina				Maja Šoš	

Pojačan rad na:

Mješovita skupina „Sunce“ Dv Pčelica:

- aktivnostima vezanim za poticanje razvoja govora i predčitalačkih vještina

Mješovita skupina Dv Gruž:

- likovnim aktivnostima u suradnji sa vanjskim suradnikom, akademskim slikarom
- radu malog folklora, razvijanju i njegovanju ljubavi prema običajima i tradiciji Grada Dubrovnika

Način realizacije

Realizacija ovog programa odvija se kroz primjenu suvremenih procesa učenja zasnovanih na najnovijim znanstvenim spoznajama, stvaranjem stimulativnog okruženja u kojem djeca kroz slobodu istraživanja stječu različita znanja.

Bitni aspekti rada su:

- stvaranje stimulativnog okruženja
- poticanje i stvaranje uvjeta za dječje aktivnosti
- poticanje djeteta da kroz vlastito promišljanje samostalno kreira svoje znanje
- individualni pristup
- dokumentiranje aktivnosti djece
- usmjeravanje djece na važnost tjelesnog vježbanja od najranije dobi s ciljem poticanja cjelokupnog psihofizičkog razvoja djeteta i razvijanja zdravih navika

Načini praćenja, evaluiranja i dokumentiranja

- upitnici za djecu, odgajateljice i roditelje
- sandučići povjerenja – pohvale i primjedbe
- razvojne liste
- zapažanja odgajateljica i stručnih suradnika
- individualni dosjei djece
- foto i video zapisi
- samoevaluacija i evaluacija rada (Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja)

2.2. Program katoličko – vjerskog odgoja

Ovaj program, obogaćen katoličko vjerskim sadržajima, provodi se u mješovitim skupinama dječjih vrtića Radost i Ježić - Osojnik. Program je verificiran od strane Ministarstva prosvjete, obrazovanja i sporta, a provode ga odgajateljice sa završenim teološko katehetskim obrazovanjem. Za katolički – vjerski odgoj educirale su se 23 odgajateljice i 1 pedagoginja.

Ciljevi programa

Cilj katoličko - vjerskog odgoja je odgajati religioznu dimenziju djeteta i oplemeniti ju za jedine ljudske vrijednosti: savjest, intelekt, karakter, vjera ljubav, nada i osobnost.

U redoviti program integrirani su elementi katoličko - vjerskog odgoja, gdje se indirektno, kroz igru, u djetetu potiče ljubav prema istini, dobroti, životu. Tako se na spontan i blag način, poštujući dječju prirodu, njeguje i duhovna dimenzija djeteta. Pažljivo osmišljeni poticaji i aktivnosti uče dijete ljubiti i poštovati sebe i druge, ujedno ga odgajajući za odgovornost prema cijelome svijetu. Djecu se osposobljava za otkrivanje, prihvaćanje i življenje autentičnih vrijednosti Evanđelja u odnosu na sebe, drugoga te na poseban način Boga.

Namjena programa

Program je namijenjen djeci čiji roditelji pisanim zahtjevom iskažu potrebu za katoličko-vjerskim programom.

Naziv programa, vremenik i nositelji

Vrtić	Odgojna skupina	Radno vrijeme	Početak rada	Završetak rada	Djelatnik	Radno mjesto
RADOST	Mješovita skupina 2	6.30.- 16.30	1.9.2015.	30.6.2016.	Dijana Tot – Vesna Ribić	odgajateljica
JEŽIĆ-OSOJNIK	Mješovita skupina				Marijana Obradović Antonija Urljević Paula Mc. Donalds	

Način realizacije

- situacijski spontano i nepredviđeno kada prati potrebe i osjećaje djeteta
- planski i predviđeno slijedeći liturgijsko vrijeme i blagdane

Teme vjerskog odgoja kroz godinu

- Doček i prihvaćanje djece
- Stvoreni svijet i stvorenja u njemu
- Kraljevstvo Božje
- Božić – radost Isusova dolaska na svijet
- Isusovo djetinjstvo i život
- Otkrivanje tajne života
- U znaku vode i svjetla – ususret Uskrsnome Isusu
- Majka
- Moja kršćanska zajednica - Crkva

Načini praćenja, evaluiranja i dokumentiranja

- upitnici za djecu, odgajateljice i roditelje
- sandučići povjerenja – pohvale i primjedbe
- razvojne liste
- zapažanja odgajateljica i stručnih suradnika
- individualni dosjei djece
- foto i video zapisi
- samoevaluacija i evaluacija rada (Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja)

2.3. Program javnih potreba za djecu s teškoćama u razvoju – inkluzija

Program se ostvaruje u svim objektima Dječjih vrtića Dubrovnik.

U rujnu 2014. godine, osnovano je *Povjerenstvo za procjenu potrebe angažiranja osobnih pomagača za djecu s teškoćama u razvoju* te sukladno s tim nastojimo što većem broju djece s teškoćama osigurati osobnog pomagača zbog bolje inkluzije i socijalizacije s drugom djecom.

Ciljevi programa

- poticanje cjelokupnog razvoja djeteta s teškoćama u razvoju u uvjetima inkluzije (stručni tim, odgajatelji)
- osiguravanje uvjeta za uključivanje, otkrivanje, procjenu i praćenje psihofizičkog razvoja djece s teškoćama
- pružanje stručne pomoći i savjetovanje roditelja djece s teškoćama
- sustavno kroz odgojno-obrazovne sadržaje i opću informiranost djelovati na formiranje svijesti i izgradnju pozitivnih stavova i prihvaćanja djece s teškoćama u razvoju

Namjena programa

Program je namijenjen djeci s većim teškoćama u razvoju.

Broj djece s teškoćama u razvoju po vrtićima

VRTIĆ	BR. DJECE S TEŠKOĆAMA
PALČICA	2
PALČICA - MEDAREVO	6
KONO	1
RADOST	4
PČELICA I	5
PČELICA II	1
OPSKRBNI CENTAR	1
MALI PRINC	1
PILE	2
PILE II	2
GRUŽ	2
IZVIĐAČ	3
CICIBAN	6
UKUPNO	36

Način realizacije programa

U rad programa uključen je tim stručnjaka, prije svega Dragica Barlek, defektolog, Nikica Kličan, psiholog savjetnik, Dolores Aleksić, pedagog savjetnik, Vinka Jauković, pedagog i Eneida Rokić, viša medicinska sestra te vanjski suradnici tj. članovi povjerenstva za procjenu potrebe angažiranja osobnih pomagača za djecu s teškoćama u razvoju kojeg čine dr. Marija Sršen Krstulović, pedijatar, predstavnica CZSS, Anita Šimović, edukacijski rehabilitator, Udruga IDEM, Ružica Marković, zamjenica pročelnika Upravnog odjela za obrazovanje, sport, socijalnu skrb i civilno društvo Grada Dubrovnika.

Inkluzija pruža, djetetu s teškoćama u razvoju, mogućnosti:

- promatranja i oponašanja dobrih modela učenja te životnih interakcija s djecom koja nemaju teškoća,

- svoj djeci a naročito djetetu s teškoćama u razvoju kroz svakodnevne situacije i planirane situacije učenja razvoj osobnih kompetencija.

Prostor je strukturiran tako da omogućuje svoj djeci slobodan izbor aktivnosti i individualni rad.

Učilište *Idem*, Centar za inkluzivne potpore, od 2012. godine jedanput godišnje održava edukaciju za osobne pomagače, odgajateljice i stručne suradnike s ciljem razvoja inkluzije i poticanja rane intervencije kao najuspješnijeg pristupa u radu sa djecom s teškoćama.

Edukaciju je završilo ukupno 84 osobna pomagača, odgajatelja i stručna suradnika.

Načini praćenja, evaluiranja i dokumentiranja

- upitnici za odgajateljice i roditelje
- sandučići povjerenja – pohvale i primjedbe
- razvojne liste
- zapažanja odgajatelja, osobnih pomagača i stručnih suradnika
- individualni dosjei djece
- samoevaluacija i evaluacija rada, anketa za odgajateljice i roditelje (Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanje)

2.4. Program za darovitu djecu

Program se ostvaruje u svim objektima Dječjih vrtića Dubrovnik.

Rano otkrivanje i poticanje sposobnosti darovite djece važno je za njihov cjeloviti razvoj. Osiguravanje primjerenog oblika odgoja i obrazovanja u skladu s sposobnostima djece je jedan od ciljeva suvremenog obrazovanja, a ima i preventivni značaj, izbjegavanja neželjenih posljedica neodgovarajućeg obrazovanja djece s visokim sposobnostima, jer eventualne frustracije mogu rezultirati različitim oblicima neprilagođenog ponašanja. Zbog svojih posebnih razvojnih karakteristika i ponašanja darovita djeca mogu steći osjećaj kako se razlikuju od svojih kronoloških vršnjaka. Zbog naprednog spoznajnog razvoja i razvijenog apstraktnog mišljenja oni se često ne razumiju, stoga im želimo omogućiti druženje s djecom sličnih sposobnosti.

Ciljevi programa

- rano otkrivanje i identifikacija potencijalno darovite djece
- utvrditi načine odgojno - obrazovnog djelovanja s ciljem zadovoljavanja potreba i poticanja razvoja darovite djece u vrtiću i izvan vrtića
- utvrditi specifične interese djeteta, produbljivati ih i poticati
- kreirati uvjete u kojima dijete uči što ga zanima, poticati neovisnost, kreativnost, divergentno mišljenje
- educirati odgajateljice o karakteristikama darovite djece
- poticati uočavanje i identifikaciju
- motivirati odgajateljice za dodatne, obogaćene sadržaje za rad s djecom
- razvijati senzibilitet kod odgajateljica za specifične osobnosti darovite djece
- educirati roditelje u prepoznavanju karakteristika darovite djece i mogućem načinu zadovoljavanja njihovih potreba
- podrška roditeljima u odgoju darovitog djeteta
- suradnja s vanjskim institucijama u svrhu zadovoljavanja potreba i interesa darovite djece

Namjena programa

Program je namijenjen darovitoj djeci, poticanju njihovih intelektualnih sposobnosti, apstraktnog i divergentnog mišljenja te razvoja socijalnih vještina.

Način realizacije programa

U realizaciju Programa za Darovitu djecu uključeni su stručni tim kojeg čine: Nikica Kličan psihologinja savjetnica, Dolores Aleksić, pedagoginja savjetnica, Vinka Jauković, pedagoginja, Dragica Barlek, defektologinja i Maja Vodopić, Maja Šoš – odgajateljice savjetnice, Deša Čížek, Vesna Ribić, Dijana Tot, Evgenija Matović, Lidija Vujnović, odgajateljice mentorice. Sve su prošle prethodnu stručnu pripremu za rad s darovitom djecom.

Voditelji edukacije bili su članovi stručnog tima iz Dječjeg vrtića Cvit Mediterana i odgajateljice koje rade u igraonici za darovitu djecu.

Jasna Cvetković Lay - savjetnica, specijalistica za obrazovanje darovitih u organizaciji Centra za poticanje darovitosti djeteta "BISTRIC" iz Zagreba ovlastila je stručni tim iz Splita za vođenje ove edukacije.

Odgajatelji će raditi s darovitom djecom u redovnim skupinama putem obogaćenih sadržaja i projekata, gdje će darovita djeca svojim interesima često biti poticatelji i inicijatori.

Kriteriji za prepoznavanje darovite djece su određeni primjenom procedure identifikacije koja uključuje:

- procjenu i preporuku odgajateljice (napravljena na temelju promatranja djeteta u aktivnostima i ispunjavanju listi karakterističnih oblika ponašanja darovite djece)
- procjenu roditelja
- procjenu psihologa, pedagoga, defektologa, (procjena potencijala djeteta putem testova i analiza kreativnih i drugih uradaka djeteta)

Odgajatelji će raditi s darovitom djecom u redovnim skupinama putem obogaćenih sadržaja i projekata, gdje će darovita djeca svojim interesima često biti poticatelji i inicijatori.

Edukaciju za rad s darovitom djecom završilo je 30 odgajateljica.

Načini praćenja, evaluiranja i dokumentiranja

Ostvarivanje programa vrednovati će se kroz godišnja izvješća o kvalitativnim i kvantitativnim pokazateljima napretka i razvoja darovite djece , njihovih znanja i vještina.

Koristiti će se tehnike i metode prikupljanja podataka o djeci prema Priručniku Cvetković – Lay ; *Ja hoću i mogu više*, i materijalima koje su izradili savjetnici Igor Longo i Jasna Cvetković – Lay (2000)

Program će se vrednovati s obzirom na:

- informiranost roditelja vezano za provođenje programa
- rad s djecom – vremensko trajanje, izbor i raspored aktivnosti primjeren potrebama djece
- kontinuirano uključivanje djece tijekom cijele pedagoške godine
- adekvatnost odabira i uključivanja odgajatelja
- prisutnost interdisciplinarnosti u provođenju programa
- izbor aktivnosti koje potiču više misaone procese, kreativnost i divergentno mišljenje

- mape za svako dijete u koje se ulažu zapažanja o napredovanju djece, upitnici, testovi, dječji radovi, snimljeni materijali itd.

2.5. Program predškole

Koncepcija ovog programa zasniva se na Programskom usmjerenju, tj. na humanističko razvojnom pristupu te spoznaji o specifičnim osobinama i zakonitostima razvoja predškolske djece. Humanističkom razvojnom koncepcijom otvaraju se mogućnosti unapređivanja kvalitete djetetova života u cjelini, što obuhvaća izražavanje, ostvarivanje i maksimalno razvijanje individualnih mogućnosti djeteta.

Ciljevi programa

Cilj programa predškole je zadovoljavanje djetetovih razvojnih potreba i interesa te poticanje svih aspekata djetetova razvoja. Djeca koja dosad nisu bila uključena u sustav predškolskog odgoja imaju priliku obogatiti svoja socijalna iskustva i razviti socijalne vještine.

To je ono što dijete ne može u cijelosti dobiti u svome roditeljskom domu i samim time predstavlja prioritet u programu. Nadalje, bitno je osigurati okružje u kojem će djeca najviše moguće razviti svoje potencijale, zadovoljiti svoje aktualne interese i time steći znanja, vještine i navike koje će mu omogućiti uspješnu prilagodbu novim uvjetima života, rasta i razvoja, što ga u očekuju u školi.

S obzirom na ciljeve postavljeni su sljedeći zadaci:

- potaknuti dijete na učenje kroz igru i vlastitu angažiranost
- potaknuti stvaranje pozitivne slike o sebi kod djeteta
- potaknuti razvoj komunikacijskih vještina
- stjecati društvene vještine koje su potrebne za uspješno snalaženje u školi, ali i životu
- osposobljavanje za prihvaćanje budućih školskih obaveza
- poticati otvorenost za učenje u interakciji s drugima
- poticati volju za učenje
- poticati izražavanja posebnih potreba i kreativnih sposobnosti

Namjena programa

Program predškole namijenjen je djeci u godini pred polazak u školu koja ne pohađaju vrtić za pedagošku 2015./2016. Ovaj program se provodi i u svim vrtićima u sklopu redovnog programa.

Radno vrijeme	Djelatnik	Struka	Stručna sprema	Početak rada	Završetak rada	Broj radnih sati
15.30 – 18.00		odgajatelj	VŠS	1.01.2016.	31.5.2016.	250

Način realizacije

U neposrednom radu s djecom bit će zastupljena dinamika raznovrsnosti i fleksibilnosti u realizaciji aktivnosti. Koristiti će se materijali, poticaji i postupci kojima ćemo integrirano utjecati na sva područja razvoja djeteta; tjelesni, socijalni, moralni i spoznajni.

S obzirom na cilj programa prioritet je omogućiti djeci stjecanje i uvježbavanje temeljnih socijalnih kompetencija. Primjenjivat će se suvremeni procesi učenja zasnovani na najnovijim znanstvenim spoznajama. Polaziti će se od interesa, mogućnosti i potreba djece jer je svako dijete jedinstveno, neponovljivo, različito od druge djece. Permanentno će se pratiti, analizirati i pravovremeno reagirati u individualnom razvoju svakog djeteta.

Načini praćenja, evaluiranja i dokumentiranja

- upitnici za djecu, odgajateljice i roditelje
- sandučići povjerenja – pohvale i primjedbe
- razvojne liste
- promatranja i procjenjivanja interesa i aktivnosti djece
- individualni dosjei djece
- foto i video zapisi
- samoevaluacija i evaluacija rada (Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja)

2.6. Programi za roditelje

2.6.1. Rastimo zajedno

Program je razvijen u okviru UNICEF-ovog Programa za rani razvoj djece i poticajno roditeljstvo *Prve tri su najvažnije* s ciljem oblikovanja djelotvornog načina kako poduprijeti postojeće i omogućiti razvoj roditeljskih snaga i sposobnosti za nošenje sa izazovima suvremenog roditeljstva. Program konceptualno-programski vode prof. dr. Ninoslava Pećnik i prof. Branka Starc, dok je logističko-organizacijska podrška osigurana iz ureda UNICEF-a.

U cijelosti se provodi u suradnji s Odsjekom za predškolski odgoj Agencije za odgoj i obrazovanje.

Edukaciju za provođenje ovoga programa u Dječjim vrtićima Dubrovnik završile su Dolores Aleksić, pedagoginja savjetnica i Evgenija Matović, odgajateljica.

Ove pedagoške 2015./2016. godine Dječji vrtići Dubrovnik sudjelovat će na novoj edukaciji iz programa Rastimo zajedno.

Ciljevi programa

Glavni cilj programa radionica je stvoriti poticajno i osnažujuće okruženje u kojemu roditelji s voditeljicama radionica i s drugim roditeljima razmjenjuju ideje o načinima na koje žive svoje roditeljstvo i o načinima na koje se odnose prema svojem djetetu; bolje upoznaju sebe kao roditelja te doznaju i za druge moguće načine odnošenja prema djetetu.

Upoznavanje roditelja s odgojiteljem, organizacijom i uvjetima života i rada, s vršnjacima i njihovim roditeljima, ciljevima odgoja i metodama rada. U pedagoškoj 2015./2016. godini u Dječjim vrtićima Dubrovnik, za provođenje programa *Rastimo zajedno*, educirat će se novi odgajatelji i stručni suradnici.

Namjena programa

Program je namijenjen roditeljima djece do četiri godine koji žele i trebaju podršku, pomoć, savjet i suradnju u odgajanju svoje djece. Svrha ovog programa je omogućiti protok informacija, znanja, vještina i podrške koji roditeljima koriste u ispunjavanju njihovih roditeljskih odgovornosti te promiču rast i razvoj kako roditelja tako i djeteta.

Način realizacije

Prema uputama UNICEF-a.

Način vrednovanja

- upitnici i evaluacijske liste za roditelje prije početka i nakon održanog ciklusa radionica
- evaluacija voditelja radionica nakon svake provedene radionice

3. BITNI ZADACI ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA NA NIVOU USTANOVE

1. **Rad na unapređenju i oblikovanju poticajnog materijalnog i socijalnog prostora, te proširenje pojedinih vrtića i nabava materijala. Primjena suvremenih procesa učenja djece, poticanje suradnje, timskog rada i kvalitete interakcije na svim razinama.**
 - obogaćivanje centara kvantitetom materijala planiranim i izrađenim u suradnji s djecom
 - stvaranje poticajnog, kreativnog i ugodnog ozračja, poboljšanje kvalitete prostornog konteksta i dorađivanje tijekom pedagoške godine nakon detaljnijeg uvida u posebne potrebe djece
 - unapređenje postojećih i uvođenje novih metoda rada s djecom
 - stvaranje suradničkog ozračja u odgojno-obrazovnoj ustanovi i uspostavljanje partnerskih odnosa između svih sudionika odgojno obrazovnog procesa: dijete-dijete; odrasli-dijete i odrasli-odrasli
 - nastavak projektne metode rada s djecom (pokretanje projekata po interesu djece u jasličkim i vrtićkim skupinama, praćenje i dokumentiranje projekata, prezentacija projekta djeci, roditeljima i široj zajednici)
 - trajno ulaganje u edukaciju te podizanje kreativnosti i kompetentnosti odgajateljica i stručnih suradnika

Očekivani rezultat

- prostorno i materijalno okruženje koje zadovoljava potrebe i interese djece, potiče na različite aktivnosti, igru, učenje i suradnju.
- unapređen rad odgajatelja s djecom
- suradnički dijalog među svim sudionicima odgojno-obrazovnog procesa
- provođenje projekata po odgojnim skupinama te njihovo dokumentiranje

2. Vanjski prostor u funkciji integriranog učenja, poticanje razvoja motoričkih sposobnosti i navika zdravog načina života

- svakodnevno promišljati i osigurati različite materijale i igre na vanjskom prostoru sa ciljem što raznovrsnijeg izražavanja, istraživanja i konstruiranja
- svakodnevno dogovarati, planirati i provoditi različite sportske aktivnosti na vanjskom prostoru i dvorani
- šetnje i izleti u bližu okolicu vrtića

Očekivani rezultat

- planiranje sportskih aktivnosti i materijala koji se koriste na vanjskom prostoru u cilju integriranog učenja vidljivo u dokumentaciji skupina i svakodnevnom radu
- aktivnosti provedene na vanjskom prostoru i dvorani dokumentirane i prezentirane u unutarnjem prostoru (sobe dnevnog boravka, međuprostori) i na roditeljskim sastancima

3. Praćenje, dokumentiranje i individualno planiranje kao bitan segment rada odgajatelja

- razvoj različitih tehnika praćenja i dokumentiranja aktivnosti djece i odgojnog procesa u cilju razumijevanja djeteta
- timska planiranja/refleksije po vrtićima u svrhu dogovaranja daljnjih smjernica rada i pokretanja projekata
- zapisi dostupni djeci npr. fotografije djece u aktivnostima u centrima, video zapisi, tekstualni zapisi djece i odgojitelja i sl. s ciljem prisjećanja djece na protekle aktivnosti, poticanja suradnje i samoučenja te razvoj projekata temeljenih na interesu djece
- prezentacija rada skupina i procesa učenja djece kroz dokumentaciju (fotografije, izjave, dječji djece radovi) u zajedničkim prostorima

Očekivani rezultat

- provedena timska planiranja/refleksije po vrtićima
- uvedeni etnografski zapisi dječjih aktivnosti (fotografije, izjave djece, anegdotske bilješke i sl.) vidljivi u sobi dnevnog boravka i zajedničkim prostorima vrtića
- tromjesečni, tjedni i dnevni plan, planiran suradnički (međugrupna suradnja) na osnovu dnevnih zapažanja i praćenja djeteta, te prepoznavanja interesa kako grupe tako i pojedinog djeteta

3. Obogaćen rad sa predškolicima

- formiranje skupine predškolaca, pojačan rad s predškolicima u svim redovnim skupinama
- planiranje materijala i aktivnosti koje omogućavaju nesmetanu komunikaciju s vršnjacima i odraslima (practicirati i poticati rasprave, razgovore, diskusije, razmjene znanja), te međudjelovanje sa sadržajima učenja i potiču razvoj kompetencija potrebnih za uspješan prelazak u osnovnu školu (predmatematičkih i predčitalačkih vještina, motoričkih sposobnosti, komunikacijskih vještina, samostalnost i sl.)
- dokumentiranje procesa učenja djece, suradnja odgajatelja različitih skupina u planiranju aktivnosti i pokretanje projekta po interesu djece

Očekivani rezultat

- savladani razvojni zadaci bitni za polazak u školu
- provedena samoevaluacija odgajateljica, pedagoga, psihologa te evaluacija predškolaca
- djeca su pripremljena za polazak u školu, usvojila su potrebne kompetencije
- djeca su kroz program vježbanja s odgajateljicama poboljšala motoričke sposobnosti, razvila sportski duh i usvojila važnost vježbanja

3.1. Zadaće na nivou ustanove u kontinuitetu

- razvijanje ekološke svijesti kod djece
- obogaćivanje odgojno-obrazovnog procesa blagdanima, proslavama, svečanostima, posjetima i izletima
- očuvanje kulturne baštine
- poticanje, uvažavanje i prihvaćanje različitosti kroz svakodnevni život s djecom s teškoćama u razvoju u vrtiću
- Program praćenja kvalitete rada vrtića - nastavak rada tima za kvalitetu

3.1.1. Razvijanje ekološke svijesti kod djece

- razvrstavanje i recikliranje otpada s ciljem očuvanja okoliša
- provedba eko projekata

Očekivani rezultat

- provedeni i dobro dokumentirani eko projekti u pojedinim skupinama
- sve skupine provode eko aktivnosti i dokumentiraju ih
- obilježavanje eko datuma
- sudjelovanje u eko akcijama lokalne zajednici

3.1.2. Obogaćivanje odgojno-obrazovnog procesa blagdanima, proslavama, svečanostima, posjetima i izletima

Mjesec	Obilježavanje
rujan	Hrvatski olimpijski dan
listopad	Dani kruha
	Dječji tjedan
	Mjesec hrvatske knjige
studeni	Otvorena vrata Dječjih vrtića Dubrovnik
prosinac	Sveti Nikola
	Božić
siječanj/veljača	Maškare
	Sveti Vlaho
travanj	Dan planeta Zemlje
	Uskrs
svibanj	Majčin dan
	Olimpijada

3.1.3. Očuvanje kulturne baštine

- upoznavanje glavnih karakteristika, običaja i povijesti kraja
- sudjelovanje u običajima
- upoznavanje običaja i pjesama Grada Dubrovnika te tradicijskih plesova

Očekivani rezultat

- prezentiran rad široj društvenoj zajednici (medijska popraćenost, prezentacije projekata i stvaralaštva djece)
- sudjelovanje u javnim i kulturnim aktivnostima u organizaciji Grada Dubrovnika

3.1.4. Program praćenja kvalitete rada vrtića - nastavak rada tima za kvalitetu

- praćenje provedbe bitnih zadataka i razvojnog plana ustanove
- nastavak rada vrtićkog tima za kvalitetu
- samoevaluacija i vanjska evaluacija rada

Očekivani rezultat

- provedena samoevaluacija i vanjska evaluacija rada
- kontinuirano praćenje razvojnog plana ustanove

KLASA: 601-02/15-08/01

URBROJ: 2117-110-01-15-01

Dubrovnik, rujan/2015

RAVNATELJICA
Boja Milan Mustać, prof.

Kurikulum Dječjih vrtića Dubrovnik za 2015./2016. godinu donesen je na sjednici Upravnog vijeća Dječjih vrtića Dubrovnik dana 14. listopada 2015. godine.

PREDSJEDNICA
UPRAVNOG VIJEĆA

Matija Čale Mratović